

INDRUKKEN HOOFDREDACTEUR

„RECLAME-RAZERNIJ“

In het laatste nummer van „Het Korenland“ trof ik een artikeltje aan onder bovenstaand opschrift. Zowel de Opgang-Serie als de Nobel-Reeks 1936-'37 worden volgens den schrijver van dit artikeltje, Jan H. de Groot, voorafgegaan door een reclame-campagne, onwaardig en dwaas. Hij wijst dan op den hoogen prijs, die voor een enkel artikel wordt opgegeven als de werkelijke, opdat maar te meer het voordeel zou uitkomen van het inteekeken op deze bibliotheken. Hij vestigt voorts de aandacht op den galanterie-winkel, in de aankondigingen dezer reeksen uitgesteld.

De uitgevers van genoemde series zijn niet de eenigen, die met reclame te ver gaan. Over het algemeen schreeuwt alles te veel in onzen tijd; is alles te veel opgeschroefd. Dit is zoo in de muziek, die we overal hooren, en die soms zoo ontsticht en schreeuwerig is: dit is zoo in den bouwstijl, die de kracht zoekt in groote, plumpe complexen. Maar het allermeest is het wel het geval met de reclame.

Nu doen we er in zeker opzicht allemaal aan mee met de reclame, omdat het eenmaal niet anders kan in onzen tijd; want die staat nu eenmaal in het teken van de reclame. Vroeger konden onze zakenmensen rustig de bestellingen afwachten. Tegenwoordig moet elke zakenman er op uit.

Maar nu is het groote gevaar, dat men van het eene uiterste in het andere vervalt: van rustig afwachten en langzaam verslappen, tot het: geen middel ongeoorloofd achten, om zijn waar aan den man te brengen.

Wij moeten er voor waken, niet door den modernen tijdgeest te worden meegevoerd, ofschoon we eveneens hebben te bedenken, dat de bakens moeten worden verzet, als het getij verloopt. Met onzen tijd mee te gaan houdt echter nog niet in, dat we ons door onzen tijd moeten laten besturen.

Het is vooral jammer, dat Christenen in hun zaken en zelfs op geestelijk gebied uitgaan van de stelling: alle reclame is goed, als er maar het gewenschte doel door bereikt wordt. Wij mogen ons nooit laten leiden door ons mogelijk succes, maar moeten altijd vragen naar eerlijke en waardige middelen.

DE NIEUWE GRONDWET IN RUSLAND

25 November heeft het Radencongres van de Sovjet-Unie de beslissing genomen over het ontwerp van de nieuwe grondwet. Op het oogenblik, dat we dit schrijven, weten we nog niet hoe het gegaan is met het artikel, dat over de **godsdienstvrijheid** handelt.

Vrijheid van religieuze belijdenis was in de bestaande grondwet op papier gewaarborgd.

Maar hoe zal het nu worden, als vrijheid van „religieuze belijdenis“ zal worden vervangen door vrijheid van „religieuze eeredienst“? Want door deze verandering wordt de vrijheid van godsdienst belangrijk ingeperkt. „Eeredienst“ is namelijk liturgie met altaren, beelden, gezangen en ceremoniën, waarbij prediking overbodig is. Alleen de cultische handelingen worden beschermd. Wat daarbij komt, wordt aangemerkt als een op **slinksche wijze gevoerde propaganda**. Zoo zullen dan de Protestanten tot zwijgen gedoemd zijn, als ze niet hun „catacomben“ vinden, zooals eeuwen geleden de Gemeente te Rome!

De nieuwe grondwet bevat nóg een verzwaring. Ze zal het lijden van alle tot dusver veroordeelden niet weinig verzwaren.

Alle menschen namelijk, die in „vrije verbanning“ worden uitgezonden naar het hooge Noorden, zijn voortaan Sovjetburgers in vollen rechte, d.w.z. ze moeten blijven, waar ze zijn en zijn niet geroepen tot dwangarbeid. Dat lijkt verlichting. Maar meer dan schijn is dit ook al niet, want ze hebben hun levensonderhoud te zoeken, ze moeten dit zien te verdienen in den woudarbeid, hetgeen ten eenenmale onmogelijk is. Levenslang! Levenslang, overgelaten aan eigen lot, om een zeer kommervol bestaan te lijden. Ze zijn dan de vergetenen!

Vergetenen?

Eens kwamen Petrus en Johannes, „losgelaten zijnde“ tot „de hunnen,“ (Handelingen 4 : 23.), waar ze verkondigden

al wat de overpriesters tot hen hadden gezegd. De uitwerking was héerlijk: **allen hieven eendrachtig hun stem op tot God** en zeiden: „Heere, Gij zijt de God, die gemaakt hebt den hemel en de aarde en de zee en alle dingen die in dezelve zijn.... de Koningen der aarde zijn opgestaan.... tegen den Heere en tegen zijn Gezalde, want in waarheid zijn vergaderd tegen Uw heilig Kind Jezus.... beide Herodes en Pontius Pilatus.... om te doen, al wat uw hand en uw raad te voren bepaald had, dat geschieden zou....“

Uw raád, Uw hánd!

Dit geeft rust, óók thans in 1936.

Hoewel we met zorg denken aan hen, die in Rusland aan het Woord willen vasthouden.

J. T.

AANSCHOUWEN

Heerlijkheid in avondlijk gepeinen,
schoonheid van een zoeten droom.
fantasie in 't stille schemergrijzen,
vult m'n ziel met teedren schroom.

Maar wat in reëel aanschouwen
't oog verblindt in milde pracht,
sterkt m'n ziel in vast vertrouwen,
dat 't geluk de hemel bracht.

Op gelooven volgt aanschouwen,
hopen wordt realiteit;
wie op God alleen durft bouwen,
raakt z'n evenwicht niet kwijt.

H. W. A.

Een bewoonster van Gutachtal, die de lichte zijde van het Zwarte Woud laat zien.